

EKSAMENSOPPGAVE

JUS1211

Høst 2013

Dato: Onsdag 18. desember 2013

Tid: Kl. 10:00 – 16:00

DEL I: Praktikum (Antatt tidsbruk 5 timer)

Peder Ås hadde vært gift, men var blitt skilt da han var 36 år. Fra dette ekteskapet hadde han en sønn, Harald. Harald var blitt boende hos sin mor og Peder hadde etter hvert lite kontakt med ham. I 1995 begynte Peder å tilbringe mye tid sammen med Marte Kirkerud og i 1996 flyttet hun inn til Peder i hans leilighet. I år 2000 hadde Peder opprettet et testament som oppfylte arvelovens formkrav, hvor han bestemte at alt han kunne råde over testamentarisk skulle tilfalle Marte. Marte fikk originalen av dette testamentet, mens Peder beholdt en kopi. På dette tidspunktet hadde Peder en samlet formue på litt under kr. 3 millioner. Peder var regnskapsfører og drev sitt eget lille firma. Marte var etter Peders mening håpløs i alt som hadde med økonomi å gjøre og dette ble etter hvert en belastning i forholdet mellom dem. I år 2008 flyttet Marte ut og det økonomiske oppgjøret fant sted i vennskapelighet og skapte ingen problemer. Peder opprettholdt kontakt med Marte og bisto henne økonomisk når hun hadde problemer med å betale regninger.

Peder syntes det var noe stusselig å bo alene og i desember 2011 fikk han en ny samboer, Kari Holm, som flyttet inn til ham i hans leilighet. Kari hadde en jobb med beskjeden inntekt. Peder var 55 år gammel og Kari var 15 år yngre. Kari var betenkt over det å bli samboer med en mann som var så mye eldre enn henne og som hadde vært gjennom to forhold tidligere. Hun visste at Peder hadde en voksen sønn, og var engstelig med tanke på sin egen fremtid når Peder døde. Peder ble enig med Kari om at hun skulle realisere sin drøm om å bli ferdig med studier som hun hadde påbegynt mange år tidligere. Peder sa til Kari at hans inntekter var såpass store at han kunne underholde dem begge så hun kunne studere på heltid. Hun regnet med at det ville ta 5 år før hun var ferdig med studiene. I begynnelsen av 2012 sluttet derfor Kari i sin jobb.

Rett over nyttår 2011/2012 begynte Peder å føle seg dårlig og gikk ned i vekt. I mars 2012 fikk han en større legeundersøkelse og det viste seg at han hadde kreft med spredning. Han begynte straks med cellegiftbehandling, og fikk tilbud om å være med i et prosjekt med utprøving av en ny medisin. Denne medisinen hadde vist seg å gi gode resultater i USA. Peder skjønnte at han i fremtiden ville orke mindre og bli mer avhengig av hjelp i det daglige fra Kari. Han bestemte seg derfor for å trappe ned arbeidet. I slutten av mars 2012 overførte Peder en halvpart av sin leilighet som ren gave til Kari. Det ble laget skjøte som ble tinglyst 2. april 2012. Peder og Kari sendte sammen et brev til skattemyndighetene om at de var eiere av hver sin halvpart av eiendommen. Peder fortsatte å dekke alle løpende utgifter siden Kari hadde begynt på sine studier.

I mai 2012 begynte Peder på det medisinske forsøksprosjektet. I slutten av juli 2012 kontaktet han advokat Jørgensen som han kjente, og ba om et møte for å diskutere innholdet i et eventuelt nytt testament. Jørgensen skulle nettopp begynne på en lengre forretningsreise og lovet å ringe tilbake når han kom hjem om ca. en måneds tid. Peders sønn, Harald, var nå blitt 22 år gammel og var arbeidsledig. Peder var naturlig nok bekymret for hans fremtid. Til tross for de positive prognosene, forverret Peders helsetilstand seg dramatisk i august 2012. I slutten av august kjørte han selv til sykehuset for en behandling. Mens han kjørte ble han svimmel og mistet kontrollen over bilen. Han kjørte av veien i stor fart og ble drept i denne ulykken.

På skiftet etter Peders død gjorde Kari Holm gjeldende at hun var eier av halve leiligheten. Hele leiligheten var taksert til kr. 6 millioner. Peders tidligere samboer, Marte Kirkerud, hadde beholdt originalen av Peders testament. På skiftet hevdet både hun og Peders sønn, Harald, at overdragelsen til Kari Holm var ugyldig, både fordi Peder hadde vært på dødsleie og fordi overdragelsen ikke fikk noen betydning for ham. Kari Holm mente overdragelsen var helt naturlig mellom to mennesker som besluttet å bo sammen og hvor den ene ble avhengig av betydelig daglig omsorg fra den andre. Harald gjorde videre gjeldende at testamentet til fordel for Marte Kirkerud var bortfalt. Under enhver omstendighet mente han å ha rett til å arve to tredjedeler av Peders samlede formue. Peder var gjeldfri. Utenom leiligheten eide Peder verdier for kr. 3 millioner, dvs det samlede dødsboet var på kr. 9 millioner. Marte på sin side, mente Peder opplagt hadde ønsket å begrense Haralds arv til bare kr. 1 million.

Peders bil var forsikret i trafikksikringselskapet Traust. Kari Holm fremsatte krav mot Traust om erstatning for tap av forsørger. Hun var uten inntekt og var blitt lovet forsørgelse i de neste fem årene. Traust avviste kravet med den begrunnelse at Peder og Kari bare var samboere, og at Peder ikke hadde noen forsørgelsesplikt overfor henne. Dessuten hadde samboerforholdet vært for kort for et slikt krav, og i en alder av bare 40 år var Kari fullt i stand til å forsørge seg selv. Traust ønsket ikke å argumentere med at Peder uansett ville lidd en snarlig død på grunn av kreften.

Drøft og avgjør følgende spørsmål:

1. Er overføringen av en halvpart av leiligheten til Kari Holm en livs- eller dødsdisposisjon?
2. Er testamentet til fordel for Peders tidligere samboer, Marte Kirkerud, bortfalt?
3. Forutsett at overføringen av halve leiligheten er en dødsdisposisjon og at testamentet til fordel for Marte Kirkerud ikke er bortfalt: Hvordan skal dødsboet etter Peder rent kvantitativt (summessig) fordeles?
4. ~~Har Kari Holm rett til erstatning for tap av forsørger? (Størrelsen av et eventuelt erstatningskrav skal ikke drøftes.)~~

~~DEL II: Teori (Antatt tidsbruk 1 time)~~

~~Når innehaveren av en rett til parkering av bil overdrar parkeringsretten til en annen, har eieren av eiendommen som parkeringsretten hviler på, forkjøpsrett etter servituttloven § 10 første ledd. Gjør rede for de unntak som gjelder fra hovedregelen om eierens forkjøpsrett.~~

***

Oslo, 04.12.2013

Tone Sverdrup
Faglig eksamensleder